



Згідно з досягнутими Україною та ЄС домовленостями, Україна зобов'язується поступово наблизити своє податкове законодавство до законодавства ЄС, відповідно до переліку, що міститься у Додатку 28 до Угоди, зокрема й Директиви Ради № 2007/74/ЄС від 20.12.2007 року про звільнення від податку на додану вартість і акцизів на товари, що ввозяться особами, які подорожують з третіх країн. Кабінет Міністрів України своїм рішенням від 22 квітня 2015 року також схвалив План імплементації Директиви Ради № 2007/74/ЄС про звільнення від податку на додану вартість і акцизів на товари, що ввозяться особами, які подорожують з третіх країн (розділ 3 щодо кількісних обмежень). Враховуючи зазначене пропонуємо внести деякі зміни у Митний кодекс України та розширити перелік тютюнової продукції, що ввозиться на митну територію України в ручній поклажі або супроводжуваному багажі без сплати митних платежів, а також змінити формулу розрахунку тютюнових виробів та алкогольної продукції, що ввозяться у комбінації.

Список використаних джерел:

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI // Відомості Верховної Ради України, 2011, N 13-14, N 15-16, N 17, ст.112.
2. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI // Відомості Верховної Ради України, 2012, № 44-45, № 46-47, № 48, ст.552.
3. Council Directive 2007/74/EC of 20 December 2007 on the exemption from value added tax and excise duty of goods imported by persons travelling from third countries // Official Journal of the European Union, L 346/6 29.12.2007.

*Кармаліта Марія Володимирівна,
к.ю.н., доцент, завідувач відділу НДІ ФП,
Університет ДФС України*

УЗГОДЖЕННЯ ІНТЕРЕСІВ В ОПОДАТКУВАННІ ЯК ГАРАНТІЯ ФОРМУВАННЯ ЗБАЛАНСОВАНОЇ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ

В умовах внутрішньодержавних перетворень та глобалізаційних змін у соціально-економічному розвитку суспільства актуалізуються питання реалізації приватного та публічного інтересу в оподаткуванні. У переліку зобов'язань сучасної Української держави значаться поліпшення бізнес-клімату, оновлення механізму державного управління, поглиблення міжнародної співпраці, що, безумовно, не може не впливати на кореляцію приватного та публічного інтересу. Спроби розв'язання проблем у податковій сфері перш за все пов'язані із проблематикою податкової оптимізації. Фіскальні



платежі зумовлюють суперечливість взаємовідносин платників та контролюючих органів, що має бути вирішена завдяки демократичному підходу, який передбачає максимально можливе врахування інтересів обох сторін.

Фахівці в галузі економіки наголошують на тому, що пріоритетним завданням сучасної фіскальної політики нашої держави є посилення адміністрування податків. Оскільки усі можливі схеми оподаткування вже відомі та знайшли свого застосування на практиці, у резерві залишається лише активізація людського фактора в оподаткуванні, а саме поліпшення морально-етичної компоненти в поведінці платників податку та функціонерів фіску, рівня підготовки персоналу контролюючих органів, підвищення ефективності їхньої роботи шляхом удосконалення податкового менеджменту, організації діяльності та запровадження у податковий процес найсучасніших інформаційно-комп'ютерних технологій [1, с. 64].

У свою чергу у правовій доктрині вказується, що через неправильну модель взаємовідносин держави та платників податків одним із основних трендів сучасної податкової політики України є забезпечення контролюючим органам можливості виконати план надходжень до державного бюджету, тоді як у розвинених країнах – мінімізувати витрати часу на складання податкової звітності та її подання до контролюючих органів [2, с. 7].

Таким чином, узгодження інтересів в оподаткуванні продовжує звертати увагу представників різних наук. Не викликає сумніву і те, що політика держави, а значить і правове регулювання, наразі виступає пріоритетним об'єктом вітчизняного реформування, у т.ч. у контексті її трансформації з суто фіскального інструменту на ефективний засіб соціально-економічного впорядкування суспільних відносин.

Законодавство у сфері податків та зборів, інших обов'язкових платежів є сформованим, у той же час процес його удосконалення триває, що полягає у виробленні нових правових приписів, внесенні змін у діючі шляхом уточнення та/або доповнення. У системі правових норм у сфері оподаткування з'являються такі, що регламентують договірні відносини між платником податків та контролюючими органами (наприклад, інститут договорів про попереднє узгодження ціноутворення у контрольованих операціях). Таким чином, у сфері публічного права, для якого характерним є імперативність та владний характер, упродовж останніх років відбувається демократизація правових приписів і дерегуляція значної групи суспільних відносин. З огляду на економічні виклики, а також у зв'язку із збільшенням ситуацій, для вирішення яких вимагається індивідуальний підхід, держава в особі органів та посадових



осіб все частіше йде на перемовини із суб'єктами економічної діяльності, а результати останніх оформлює у вигляді договору із взаємними правами та обов'язками.

Світова практика та сучасні тенденції розвитку податкової політики провідних держав світу свідчать про поступову трансформацію систем оподаткування у контексті співпраці платників та контролюючих органів. Яскравим прикладом може виступати передбачена у рамках напряму 14 кампанії з протидії розмиванню бази оподаткування та переміщення прибутків в низькоподатковій юрисдикції (БЕПС) рекомендація щодо вдосконалення механізмів вирішення податкових спорів з використанням взаємоузгоджувальної процедури (напряму 14: Підвищення ефективності механізмів вирішення спорів). Експерти ОЕСР рекомендують розробити і прийняти вказівки для платників податків та контролюючих органів, які визначали б процесуальні аспекти взаємозв'язку взаємоузгоджувальної процедури та договорів про попереднє узгодження ціноутворення [3, с. 116; 4]. На думку фахівців, практика використання такого механізму підтверджує виправданість його існування у сучасному світі з точки зору наявних переваг не лише для компетентних органів, але і для платників податків. Однак про масштабність такого використання говорити зарано. Для України, в якій прослідковується недовіра до дій судової та виконавчої гілок взаємоузгоджувальна процедура є потенційно перспективним інструментом з точки зору забезпечення балансу приватного та публічного інтересу.

Таким чином, нормативно-правова регламентація відносин у сфері оподаткування є початковою стадією правового забезпечення узгодження приватного та публічного інтересу в оподаткуванні. Заміна застарілих способів управління, в основу яких було покладено владні повноваження та чіткі бюрократичні процедури, на такі, що орієнтуються на надання якісних публічних послуг може свідчити про прагнення досягти узгодження інтересів в оподаткуванні з метою формування збалансованої податкової системи.

Список використаних джерел:

1. Опарін В. М. Сучасна наукова школа публічних фінансів / В. М. Опарін, В. М. Федосов, П. І. Юхименко. Фінанси України. 2015. № 11. С.56-87. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2015_11_6 (дата звернення: 16.02.2018).
2. Чайка В. В. Податкова політика України: теоретико-правовий аспект: монографія. Ірпінь, 2017. 348 с.
3. Селезень П. О. Договори про попереднє узгодження ціноутворення у контексті кампанії з протидії розмиванню бази оподаткування та переміщення



прибутків. Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. 2017. № 2. С. 111-117. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Nzizvru_2017_2_20.pdf (дата звернення: 16.02.2018).

4. Селезень П. О. Особливості взаємного узгодження у контексті попереднього узгодження ціноутворення в контрольованих операціях. Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України. 2017. № 12. С. 45-54.

*Гацька Людмила Павлівна, к.е.н., доцент
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка*

РЕФОРМА ЭКОЛОГИЧЕСКОГО НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ В РАЗВИВАЮЩИХСЯ СТРАНАХ, СТРАНАХ С ПЕРЕХОДНОЙ ЭКОНОМИКОЙ

Звіт про екологію UNEP, підготовлений до Конференції ООН зі сталого розвитку (Rio+20), визначає податки та інші ринкові інструменти як один із шести основних факторів, що сприяють переходу до зеленої економіки у всіх країнах світу [1]. Для України зелена економіка – це шанс за короткий час стати дійсно європейською розвиненою державою. Одночасне вирішення разом з економічними також соціальних та екологічних проблем може створити потужний синергетичний ефект і стати каталізатором прискорення господарського зростання та інтеграції України в економічну систему Європи. Це актуалізує питання проведення екологічної фіскальної реформи (ЕФР) і надає суттєвого значення дослідженню можливостей та загроз її проведення.

Питання екологічного оподаткування висвітлюються в роботах як зарубіжних (А.Пігу, У.Баумоль та ін.), так і вітчизняних (О.О.Веклич, К. І. Швабій, Н.В.Новицька та ін) вчених. Загалом, починаючи з 90-х років, було проведено велику кількість наукових досліджень, що описують впливи, ефективність та теоретичні засади інструментів реформування екологічного оподаткування в розвинутих країнах. Науковий аналіз у країнах, що розвиваються, залишається менш комплексним, а висновки, зроблені на основі досліджень, проведених у країнах ОЕСР, потребує аналізу, оцінки та адаптації до умов емерджентних ринків. У всіх випадках контекст країни є ключовим: відмінності в інституційних, соціальних, економічних та політичних умовах реалізації, відповідних етапах розвитку, а також специфіка економічних та